

Løsning til øvelse 7.10, side 275: Cirkelns ligning – kontrol ved konstruktion og plot

Vi skal benytte:

Sætning 4: Ligningen for en cirkel på normal form

Cirklen med centrum i $C(a,b)$ og radius r har ligningen $(x - a)^2 + (y - b)^2 = r^2$

til at bestemme ligningen for:

- a) Cirklen med centrum i $C(3,-1)$ og radius $r = 6$.
 b) Cirklen, der går gennem $P(2,-8)$ og som har centrum i $C(-3,4)$.

Ad a) Vi indsætter i formlen, hvor $a = 3$, $b = -1$ og $r = 6$:

$$(x - 3)^2 + (y - (-1))^2 = 6^2$$

$$(x - 3)^2 + (y + 1)^2 = 6^2$$

Ad b) Vi kender $a = -3$ og $b = 4$. Men radius skal vi først bestemme som længden af forbindelsesvektoren fra centrum til punktet på cirklen:

$$\overrightarrow{CP} = \begin{pmatrix} 2 - (-3) \\ -8 - 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 \\ -12 \end{pmatrix},$$

og vi får: $|\overrightarrow{CP}| = \sqrt{5^2 + (-12)^2} = \sqrt{169} = 13$, dvs. $r = 13$. Vi får så:

$$(x - (-3))^2 + (y - 4)^2 = 13^2$$

$$(x + 3)^2 + (y - 4)^2 = 13^2$$

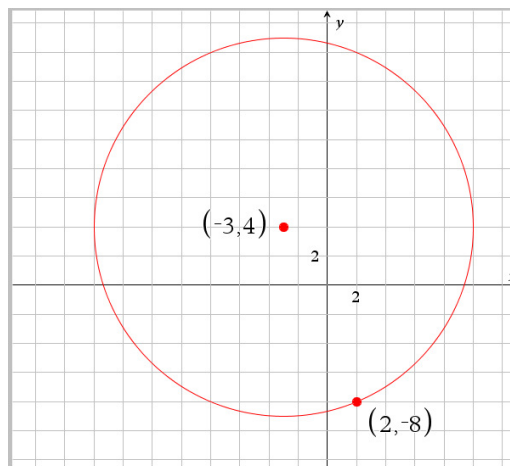
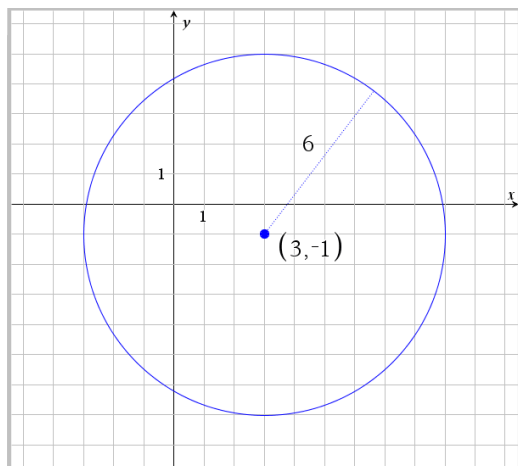
Så skal vi kontrollere resultaterne i et matematisk værktøjsprogram:

- c) Vi skal konstruere cirklerne i a) og b) ud fra de givne oplysninger.

TI-Nspire: Du kan hente en fil [her](#)

Ad a) Opret et grafer-vindue med gitter. Vælg *Geometri > Figurer > Cirkel* og afsæt centrum i punktet

$(3,-1)$. Træk i cirklen, slip den (uden at klikke!), og skriv tallet 6 for radius, så konstrueres den cirkel vi ønsker. Vi konstruerer også radius med et linjestykke.

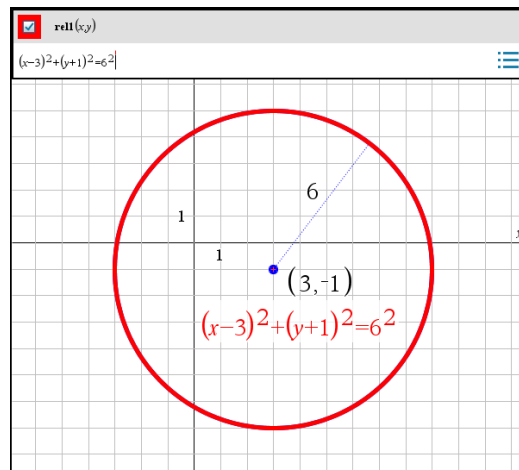
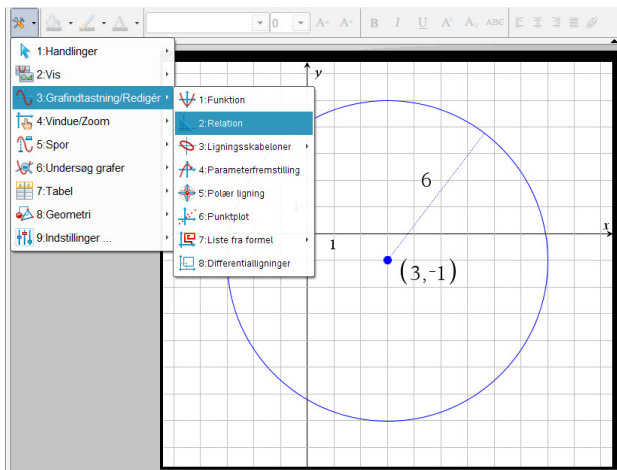

Ad b) Opret et grafer-vindue med gitter. Vælg *Geometri > Figurer > Cirkel* og afsæt centrum i punktet $(3,-1)$. Træk i cirklen ud og klik i punktet $(2,-8)$.

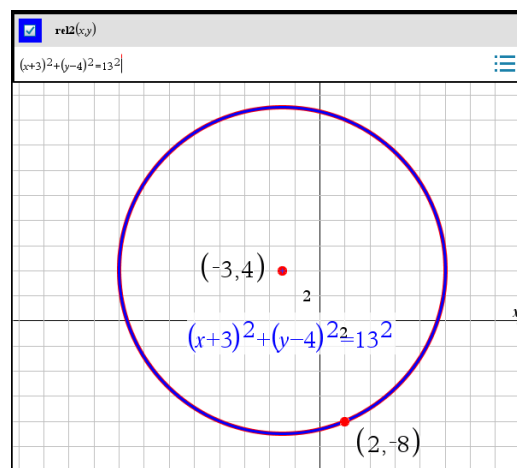
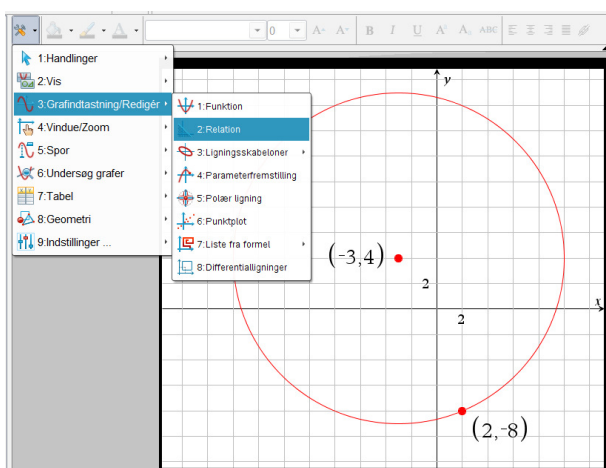
website: link fra *Hvad er matematik? 2*, kapitel 7, afsnit 3

d) Vi skal tegne cirklerne (implicit plot) ud fra de fundne ligninger i a) og b) for at se, om vi har tegnet og regnet rigtigt!

Ad a) I grafer vinduet vælges fra værktøjskassen *Grafindtastning* > *Relation*. Skriv cirkelns ligning ind og tryk enter. Vi ser, at denne cirkel ligger fint oveni den vi konstruerede ovenfor! 😊

Ad b) I grafer vinduet vælges fra værktøjskassen *Grafindtastning* > *Relation*. Skriv cirkelns ligning ind og tryk enter. Vi ser, at denne cirkel ligger fint oveni den vi konstruerede ovenfor! 😊

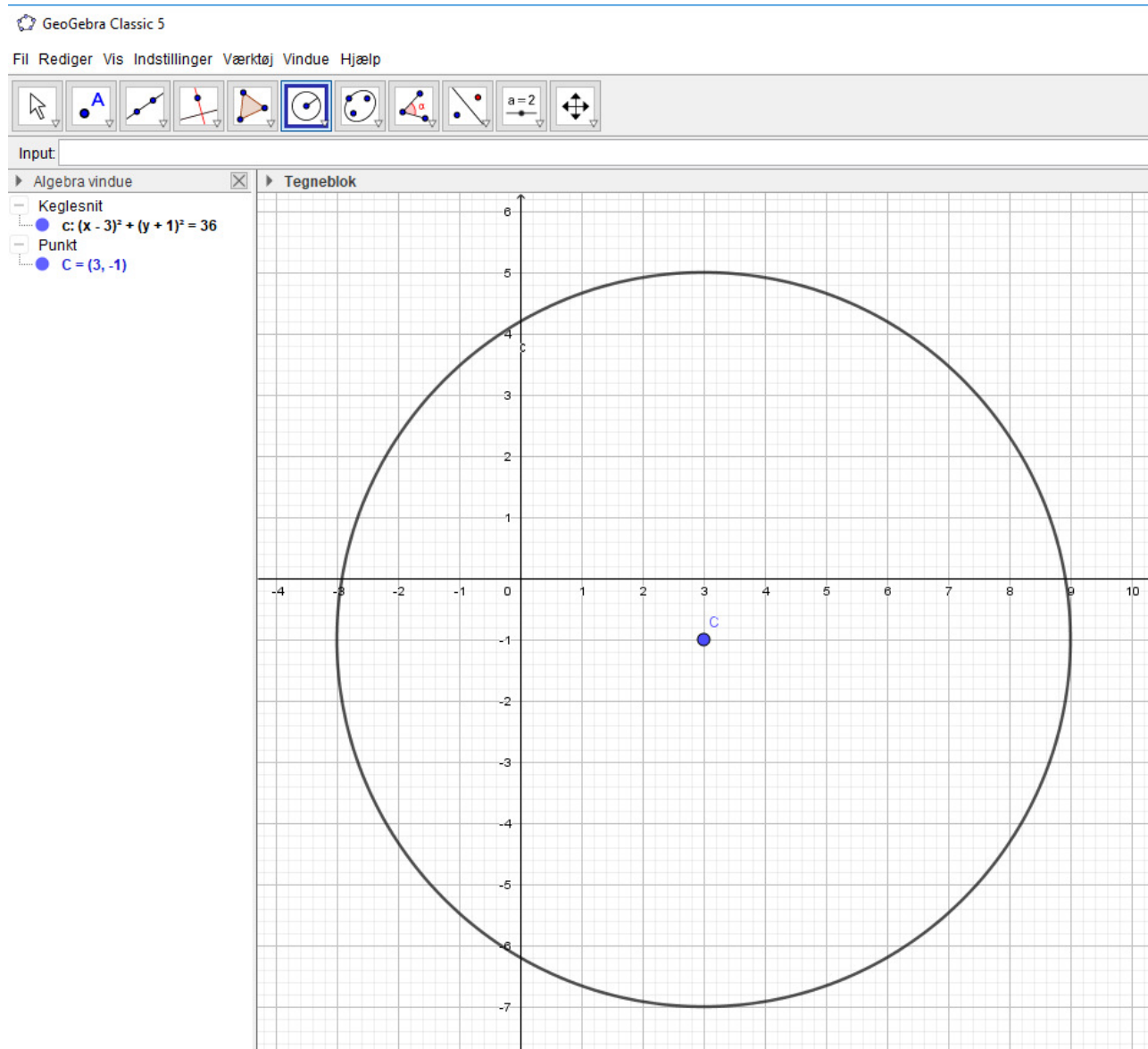

website: link fra *Hvad er matematik? 2*, kapitel 7, afsnit 3

Geogebra: Du kan hente en fil [her](#)

Vi har givet en et centrum $C(3,-1)$ og radius $r = 6$.

Vi indtaster centrum vha. inputlinjen. Derefter bruger vi cirkelværktøjet – ”Cirkel ud fra centrum og radius”. Vi vælger radius til 6.

website: link fra *Hvad er matematik? 2*, kapitel 7, afsnit 3

Vi har givet en et centrum $C(-3,4)$ og et andet punkt $P(2,-8)$.

Geogebra: Du kan hente en fil [her](#)

Vi indtaster centrum C og punktet P vha. inputlinjen. Derefter bruger vi cirkelværktøjet – ”Cirkel ud fra centrum og punkt”.

